

TRŽIŠKI RAZGLEDI

Leto I (1994) št. 1

JULIJ 1994

Cena 30.- SIT

U V O D N I K

RAZGLEDOM NA POT

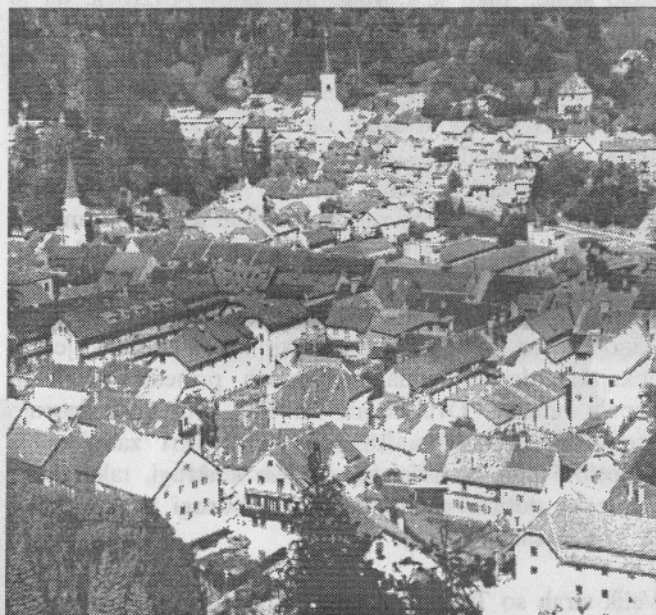
Tržiška občina je tako velika in raznolika, njeni prebivalci pa tako dejavni, da smo se odločili, da ji posvetimo več pozornosti. Tržič in njegovi prebivalci in prebivalke naj dobijo svoje informativno glasilo. Za začetek ni potreben dnevnik ali tednik. Zaenkrat je dovolj, da imamo mesečno glasilo. Ideja o ustanovitvi novega glasila pravzaprav ni nova. Imamo namreč pomembne zglede. Predvojni CERKVENI GLASNIK, ki je bil prvi slovenski tovrstni list, so ljudje radi pregledovali. Z njim so se ohranili marsikateri dogodki. Tudi povojni TRŽIŠKI VESTNIK je imel viden pomen. Danes pa imamo le svoj lokalni radio, ki pa ne more zapolniti vrzeli pisane besede. Radijski medij temelji pač na besedah, ki jih prinesejo in odnesejo radijski valovi, dočim je velika prednost tiskane besede že od Trubarja dalje ta, da se ohrani tudi za prihodnje rodove.

Z mesečnikom TRŽIŠKI RAZGLEDI nameravam omogočiti občanom, da bodo dobili nujne pisne informacije o najbolj aktualnih dogodkih. V Razgledih bodo turistične, gospodarske, kulturne, ekološke, športne, demografske in druge vesti. S pozornostjo bomo obravnavali tudi zgodovinske dogodke, tako da vsaj delno popravimo neustrezno prikazovane ali celo zamolčane pretekle dogodke.

TRŽIŠKI RAZGLEDI bodo torej mesečno glasilo, ki bo namenjeno bralcem iz vse občine in bo enakomerno obravnavalo dogodke vseh krajevnih skupnosti v občini. Skupaj z Vami se bomo veselili dogodkov, ki pomenijo napredek tako na področju gospodarstva kot na vseh drugih področjih. Omogočili bomo zainteresiranim, da v časopisu predstavijo svoje programe kot tudi reklame in predstavitve.

Ob začetku izhajanja našega skupnega glasila Vas vabimo, da se nam oglasite z najrazličnejšimi prispevki,oticami, slikovnim gradivom,... Veseli vas bomo, saj bodo le tako TRŽIŠKI RAZGLEDI res naši skupni - kar pa je tudi naš namen!

UREDNIŠTVO

SKRB ZA ZELENJI PAS OKOLI TRŽIČA

Tržiška pokrajina je zelo razgibana. Samo mesto leži v dolini med Karavankami in Savinjskimi Alpami. K lepoti in bogastvu pokrajine prispeva 6500 ha gozdov, kar začuti tujec bolj, kakor mi domačini. Zato ni čudno če je pred tridesetimi leti dejal holandski inženir W.F. Schweizer, ki je delal pri OZN (Organizacija združenih narodov): "Dajte mi Šentansko dolino z vsem kar je v njej, pa bom iz nje delal zlato!"

Mi premalo cenimo to bogastvo in zato je prav, da se ob ekološkem dnevu zavemo, kaj nam pomeni naše naravno bogastvo, da nam gozd in zelenje izboljšujeta zrak, ki ga človek z moderno tehnologijo dan na dan onesnažuje in slabša. Z gozdom so povezane tudi naravne katastrofe kot n.pr.:zemeljski plazovi, odnašanje zemlje, hudourniki, padavine, trganje skal s pobočij itd. Pa se vprašajmo: "ali bi imeli tako moč zemeljski plazovi in padajoče skale, če bi na prožišču naletili na cretovje (ruševje), grmovje in drevesa, ki z debli in koreninami lahko marsikaj zaustavijo?" Ob močnih nalivih in neurjih odnašata Mošenik in Bistrica velike skale, drevesa in vejevje in sta kavno obarvani ker odnašata brežine s prstjo. Nanosi rušijo bregove, manjše mostiče, voda prestopi strugo, preplavlja cestišča, vdira v kleti. Voda ne bi tako hitro naraščala, če bi jo zadrževala drevesa s svojimi koreninami tako na strminah kot ob strugah.

Osvežimo si malo spomin s starimi zapisi in pripovedmi starejših občanov. Danes govorimo o cerkvenem kompleksu s cesto po klancu. Ta je bila v 19. stoletju dostikrat zasuta z nanosi gramoza in prsti, kar so močno občutili tudi lastniki hiš pod klancem. V tisti dobi so močno sekali bukev na Kukovnici, ker so ta les uporabljali za toporišča sekiram in drugemu orodju. Ljudje so tam pasli kože in odnašali vejevje. Tako je postala hribina gola in v dolino so se občasno valile večje skale. Tako je l. 1862 hud naliv povzročil, da je voda prinesla do Slugove gostilne toliko kamenja, da je bila glavna cesta zasuta. Štiri metre visok nanos so odstranjevali ves teden, promet je bil prekinjen, prebivalci bližnjih hiš so hodili skozi okna prvega nadstropja. Ta ujma je vspodbudila občinske može, da so leta 1887 prepovedali vsako sečnjo lesa in pašo na Kukovnici. Pobočje se je le počasi zaraslo in hujši plazovi kamenja so bili zaustavljeni. To prepoved so omilili med prvo svetovno vojno, ko so ljudje živeli v veliki stiski.

Podobno je bilo tudi na pokopališču kamor je že nekajkrat deroča voda ob nalivih prinesla pesek in kopala odtok. Dva udara sta bila tudi nad Zgornjo Presko in sicer leta 1850 in 1876. Pri zadnjem je odneslo 70 m cestišča 40 m bliže k strugi, tako da je bila reka potisnjena na pašnike na drugi strani (danes je tam tovarna Peko).

Velik strah so Tržičani doživeli leta 1959 ko je zemeljski plaz drsel nekaj dni proti Tržiški Bistrici nasproti tovarne Peko. Pri tem je pokopal Debevčevo vilo. Tržičani smo se bali napovedi, ki je govorila, da bo Tržič enkrat zalila voda. Prizadevnim gasilcem iz cele občine, tovarniškimi delavcem in drugim občanom se je po dveh dneh in nočeh posrečilo obdržati zasilni pretok vode. Po pobočju je drselo prek milijon m³ razmočene zemlje. Tej ekološki katastrofi je delno botrovalo tudi odlaganje odvečnega materiala iz nekdanje Debevčeve apnce.

Dogaja se, da hud veter, ki veje skozi Šentansko dolino pogosto povzroča škodo od Črnega gozda do Plazu pa tudi naprej, da je tak veter 22.3.1963 odkril kar precej hiš. Najhujši veter v tem stoletju je bil 10.11. in 12. februarja 1984, ki je polomil veliko dreves v širokem pasu na Kukovnici, Kriški gori, Dobrči, Bistriški planini in divjal naprej. Močni iglavci so žalostno strmeli v nebo s svojimi mogočnimi koreninami. Tudi streham ni bilo prizanešeno. Poleg streh na hišah so bile poškodovane strehe na cerkvi, tovarnah Peko, Zlit trgovini Merkator in še drugod. Na poškodovanih pobočjih še danes vidimo nizko rast dreves in grmičevja. K sreči je gozdno gospodarstvo pospravilo polomino in pogozdilo prazne gozdne površine. Pri uničevanju iglavcev je v pretoplih poletjih pomagal še lubadar. Danes je tak pas, ki ga je uničil lubadar lepo viden na Dobju. Prav bi bilo, da tisti, ki sekajo poskrbe, da se vsade nova drevesa vendar ne pretežno iglavci.

Leta 1984 je 3. aprila po dveh dnevih močnega deževja pridrsel zemeljski plaz in s polomljenimi smrkami zasul del hiše prof. Vinka Ribnikarja, Virje 32. Zopet so morali pomagati gasilci in komunalci in končno preurediti hudourniško strugo.

Zakaj navajamo toliko slabih spominov? Zato da bi se iz njih nekaj naučili! Zato ker v sedanjem času nič ne pomislimo in sekamo v smislu "čiščenja" ni je bre`ine kar vse povprek. Za gradom ob pobočju nad nogometnim igriščem, so laiki posekali tudi zaščitene črne gabre, malo više na Brežicah pa stoletni hrast. Pred kratkim so na podoben način čistili nad Zdravstvenim domom pobočje nekdanjega Cenovega travnika. Debela debela listavcev so padla, drobnice iglavcev so ostala. Upajmo, da se bo zaraslo samo in da ne bo večje škode. Zdi se, da delamo vse brez potrebnega strokovnega znanja in brez ljubezni do narave in okolice, čeprav se vse šteje za visoko strokovno opravilo.

V ilustracijo kako drugi spoštujejo naše zeleno bogastvo! Pred leti je po trgovskih poslih prišel na Gorenjsko minister iz Jordanije kjer je dosti puščavskega sveta. Ko je iz tega sveta stopil na naš travnik in v gozd, si je sezul čevlje in hodil po travniku bos, rekoč, da je tu v raju na zeleni Alahovi preprogi. Mi smo do tega zelenila brezbrizni in nam gre le za materialno korist. Vsak posameznik naj bi se zamislil o prerokbi, da bodo Alpe nekoč gole! Kaj takrat?

Če se že čisti brežina naj se to dela po posvetu z gozdarji, ki so strokovno usposobljeni. Mi pa le pomislimo kako bo, če bomo samo uničevali rastje!? Treba je pač sekati po pameti brez golosekov. Že ujme nas preveč prizadenejo. Drevesa pa rasto počasi, za en rod in še več. Morda bi tudi pri nas uvedli običaj, ki ga ponekod imajo, da vsak novoporočeni par zasadi drevesce!

Svetovni ekološki dan nas vspodbuja, da se osvestimo na tem področju in da vzamemo pamet v roke, pa nam bo lahko bolje!

M.P.

TRŽIŠKI RAZGLEDI

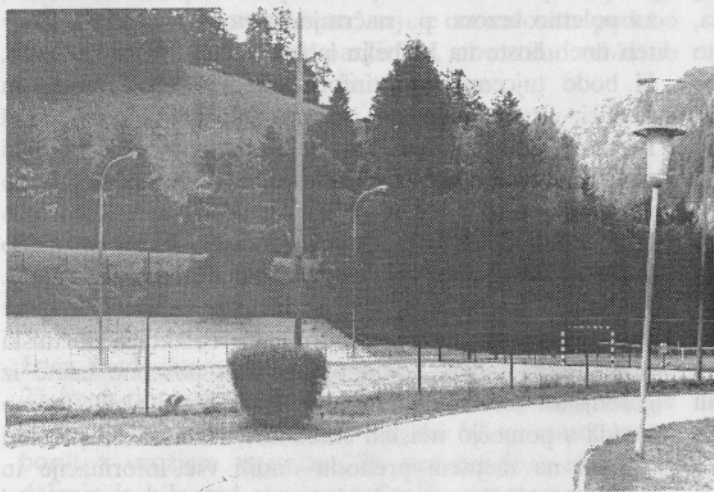
NASLEDNJA ŠTEVILKA IZZIDE 20. AVGUSTA

Nova cesta v gradnji in mrliške vežice v Križah

Prostor nekdanjega taborišča podružnice 'Mauthausen' pod Ljubeljem z novimi označbami nekdanjih objektov.

Ob 30-letnici osnovne šole 'Zali rovt' je bilo onovljeno športno igrišče.

Za hotel na Ljubelju občina Tržič in Kompas pripravljata projekt za preureditev.

Prenovljena kapelica pri sv. Ani pred blagoslovitvijo

TRŽIČ GRE NAPREJ

Ne verjamete? Tudi mi nismo, ko je tržiška skupščina pred dobrim letom in pol sprejela ambiciozno Strategijo družbenogospodarskega in prostorskega razvoja občine. Da pa dokument tako kot mnogi doslej, ne bi obležal v predalu, smo na Oddelku za gospodarstvo in družbene dejavnosti zastavili smeli načrt aktivnosti pod geslom: **DELATI DRUGAČE, BOLJE IN HITREJE OD DRUGIH.** Tolikokrat izgovorjene in napisane besede o možnostih razvoja turizma in podjetništva smo postopoma začeli uresničevati s teamskim delom v različnih projektih, ki vam jih predstavljamo v prvi številki Tržiških razgledov.

Prvi koraki k pospeševanju podjetništva

V letu 1993 je bila občina Tržič vključena v program mednarodne tehnične pomoči PHARE. Ob sodelovanju tujih in domačih svetovalcev smo začrtali kar nekaj skupnih gorenjskih projektov. Tako s pomočjo PHARA, ministrstev in ostalih gorenjskih občin načrtujemo ustanovitev regionalnega inovacijsko-tehnološkega centra v prostorih Iskre na Laborah v Kranju, ki naj bi nudil poslovne prostore in strokovno-tehnično ter poslovno pomoč inovativnim podjetjem s področja strojništva, elektronike, elektrotehnike in predelave plastičnih mas. Vzporedno s tem v okviru programa PHARE poteka v Tržiču specifičen projekt s ciljem pospeševanja in povezovanja zasebnih proizvajalcev obutve v obliki podpornega centra po vzoru italijanskih regij. Eno takšnih smo si skupaj s tržiškimi čevljarji ogledali v februarju. Marsikateri od njih so že koristno uporabili nove poslovne stike in nabrali koristne ideje za lastno proizvodnjo. Potrebe po informiranju in pomoči pa so kažejo tudi v ostalih sektorjih malega gospodarstva. V ta namen bomo avgusta uradno odprli vrata Podjetniško informacijskega centra Tržič, ki bo deloval v sklopu Zbornice obrti in podjetništva. Obrtniki, podjetniki in tisti, ki šele razmišljate, da boste to postali, boste lahko na enem mestu prejeli vse informacije o možnostih pridobivanja finančnih sredstev, registraciji dejavnosti, pravnih vprašanjih, izobraževanjih, poslovnih prostorih in podobno. Glavna usmeritev PIC-a pa bo posredovanje informacij o ponudbah in povpraševanjih po materialih, izdelkih in storitvah. V ta namen že vzpostavljamo poslovne stike in informacijske povezave s podobnimi centri v Sloveniji in tujini.

Si Tržič že letos lahko obeta več turistov?

Zakaj pa ne, ko pa se vsepovsod govori le še o turizmu kot najbolj perspektivni razvojni možnosti Slovenije. Pa vendar, kadar beseda nanese na turizem v Tržiču, kaj hitro naletimo na številne probleme in pomanjkljivosti: Trgovski center Deteljica ni več kar je bil, naravne in kulturne zanimivosti niso urejene, nikjer ni usmerjevalnih in informativnih tabel, nimamo lepih in živopisanih prospektov, staro mestno jedro kulturno, arhitektonsko in trgovsko zamira, turizem na kmetijah se počasi razvija, planine so premalo izkoriščene, ...

Vse to so veliki problemi, ki zahtevajo enotno angažiranje širokega kroga ljudi in organizacij, predvsem pa veliko finančnih vlaganj. Saj veste, pri denarju pa se marsikaj konča. Vendar ne za nas. Oddlek za gospodarstvo s svojo razvojno pospeševalno službo poskuša z minimalnimi sredstvi, a čimbolj učinkovito, izpeljati konkretne turistične akcije. Morda ste zasledili ali celo upoprabljate praktične publikacije, ki jih izdajamo - mesečni koledar prireditvev, prospekt Turistične informacije, v katerem so zbrani vsi podatki, ki jih obiskovalec Tržiča potrebuje ali pa katalog Alpske ceste, kjer je predstavljena segmentirana poudba petih manj "turističnih" občin: Kranja, Domžal, Kamnika, Mozirja in Tržiča. Omenjene občine so se konec lanskega leta povezale v turistično skupnost Alpski svet Karavank in Kamniško-savinjskih Alp z namenom, da s skupnimi projekti na področju promocije, turističnega izobraževanja in informiranja zmanjšamo lastne stroške in skupaj kandidirajo na državnih in mednarodnih natečajih za pridobivanje finančne podpore. Po polovici leta smo z delovanjem skupnosti zadovoljni, za poletno sezono pa načrtujemo nove aktivnosti. Že v teh dneh boste na Ljubelju lahko srečali tržiške študente, ki bodo tujcem nudili informacije o našem mestu in okolici. Sredi julija pa bo po "alpskih cestah" med Bledom, Šobcem, Tržičem in Kamnikom pričel voziti tudi turistični avtobus. Obiskovalce bomo popeljali po mestnem jedru, na ogled čevljarske delavnice v Kurnikovo hišo, sprehod skozi Dolžanovo sotesko in na pokušino domačih specialitet na eno izmed turističnih kmetij. Kadar pa se bodo v Tržiču odvijale velike prireditve kot so šušarska nedelja, tekmovanje rolkarjev, obrtniški sejmi na Deteljici, bomo organizirali posebne izlete iz gorenjskih turističnih krajev v Tržič. Prvo akcijo bomo izvedli s pomočjo tržiških študentov, ki bodo na posebni stojnici na mejnem prehodu nudili vse informacije in delili turistični material, drugo pa skupaj z občinami Kranj, Kamnik, Domžale in Mozirje, ki so povzane v turistično skupnost Alpski svet Karavank in Kamniško-savinjskih Alp. Po alpskih cestah med Tržičem, Predovorom, Kamnikom in Mozirjem bo v poletnih dneh vozil posebni turistični avtobus turiste iz okoliških turističnih središč. Res je, da so nekatere od teh turističnih zanimivosti v slabem stanju in neurejene. Tudi o teh veliko razmišljamo in pripravljamo rešitve. Toda naj ostane nekaj za prihodnjo številko tržiških razgledov. Upam, da bomo takrat že lahko pisali o bodoči ureditvi Dolžanove soteske, nekdanje stražnice v spominskem parku Mauthausen in programih razvoja turističnega kompleksa Kompas na Ljubelju. Prepričani smo, da se vam je ob prebiranju teh vrstic utrnila kakšna nova ideja ali rešitev - vsako novo znanje in ponudena strokovna pomoč je dobrodošla, zato napišite, pokličite nas, sodelujte z nami za **BOLJŠI TRŽIČ.**

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI
OBČINE TRŽIČ

SPOMINSKI PARK
MAUTHAUSEN
DOBIVA NOVO
PODOBO

Občina Trzič v zadnjem letu posveča posebno skrb varstvu naravne in kulturne dediščine. Med spomeniki, ki smo jih urejali v sodelovanju z zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine je tudi spominski kompleks Mauthausen. V prvih dneh junija so na območju nekdanjega taborišča potekala obsežna ureditvena dela pod strokovnim nadzorstvom strokovnjakov ZVNKD iz Kranja. Potrebne so bile izravnave terena in zasaditve z zelenjem z namenom, da se ohrani značilna taboriščna konfiguracija terena. Po dolgem času pa je spomenik dobil tudi težko pričakovano informativno tablo s florisem taboriščnih objektov in opisi v slovenskem, angleškem, nemškem in francoskem jeziku. Z manjšimi napisnimi tablicami pa so označeni tudi temelji vseh nekdanjih objektov taborišča. S tem pa ureditev spominskega kompleksa še ni zaključena, saj je za celovito podobo nujno urediti še okolico, parkirišča, obvestilno tablo ob cesti in pripraviti kratko pisno gradivo.

SPOMINSKA PLOŠČA
MEDVOJNIM
ZAMOLČANIM
ŽRTVAM V KOVORJU.

V Kovorju so 7. maja 1994 odkrili spominsko ploščo žrtev medvojnega komunističnega nasilja. Na plošči je 23 imen domačinov, ki so umrli nasilne smrti. Zanje je bilo značilno, da so umrli, ne da bi se proti komu borili z orožjem v rokah. To nerazumljivo medvojno dejanje je bilo sad skrajne zaslepljenosti posameznikov, ki so hoteli ustvariti ugodne razmere za prehod v komunistični družbeni sistem po vojni.

ZGODOVINSKE
OBLETNICE

Kot smo uvodoma nakazali, se nameravamo v obletnicah spomniti zaslužnih rojakov in ljudi, ki so se v našem kraju s svojim delovanjem pomembnejše uveljavili. Med te moramo nedvomno prišteti kar nekaj znanih trziških župnikov, ki pa se niso uveljavili le v Trziču ampak tudi drugod. V to skupino nedvomno spadajo: Anton Vovk - kasnejši ljubljanski nadškof, ki pa ima že svoje delovanje zapisano v posebni knjigi, msgr. Matija Škerbec - kasnejši kranjski dekan, ki so se ga lani in letos spomnili v Kranju ob 30-letnici smrti ter msgr. Viktor Zakrajšek, predvojni kaplan in povojni župnik v Trziču. O njem bomo v nadaljevanjih pisali tako kot ga pomnijo in ocenjujejo še razni živeči poznavalci.

Msgr. Viktor Zakrajšek

Osební podatki:

rojen: 9.5.1903 v Trebnjem

posvečen v duhovnika leta: 1927

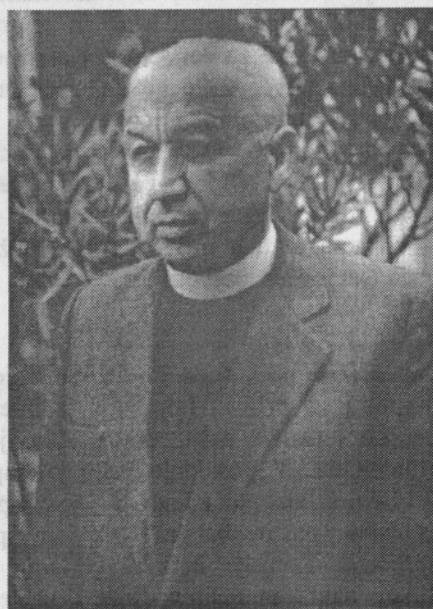
kaplan v Trziču: 1929-1934

misijonski duhovnik v Južni Srbiji, Makedoniji in na Kosovu

župnik in dekan v Trziču: 1954-1972

župnik in dekan v Bistrici pri Trziču: od 1972

umrl: 1.3.1974 v Bistrici pri Trziču

Za tokrat smo naprosili za prispevek g. Janeza Slaparja iz Loma, ki ima najbolj urejeno zbirko o msgr. Zakrajšku. Bila sta tudi velika osebna prijatelja. Janez Slapar je zelo prizadeven kronist domačega kraja in pisec zelo dobrih črtic iz domačega kraja, ki jih je zelo cenil tudi odlični poznavalec te zvrsti prof. Gregorič. Prispevek je del gradiva o msgr. Viktorju Zakrajšku, ki ga je g. Janez Slapar zbral za predstavitev ob 200-letnici Duhovnije v Lomu t.j. leta 1985.

Gospod Viktor Zakrajšek je bil v mladih letih kaplan v Tržiču, kjer je močno razgibal življenje mladih, veliko delal in ustvarjal na kulturnem področju, kar mu je čudovito uspevalo, ni pa bilo to po volji nasprotnikom in zato je moral v razmerah takratne diktature, ki je hotela zatreti tudi slovensko samobitnost, oditi na Kosovo, kjer je "misijonaril". Zopet tako uspešno, da se ga ljudje še danes spominjajo. To je pokazal tudi njegov pogreb v Tržiču, kamor so prišli tudi njegovi nekdanji župljani iz Janjeva in Kosovske Mitrovice. G. Zakrajšek je bil "močan duhovnik" tako v svojem duhovnem in drugem delovanju. Znal je zastaviti delo in prav nobena stvar mu ni bila napoti, to pa zategadelj, ker je bil pošten in strog do sebe in zato je očetovsko znal navezati stike z vsakomur. Bil je upoštevan mož in v najtežjih časih je uspešno vodil Tržiško in Lomsko župnijo.

Bil je človek delovanja, nenehnega ustvarjanja, korajžen, sposoben in velik učitelj in prijatelj mladih, ki so ga tudi imeli radi in se mu zaupali. Znal je kleno držati besedo. Bil je srčno dober človek, ki je ljubil red in ga je tudi sam vzorno živel in spoštoval. Bil je gospodar v pravem pomenu besede. Njegovo geslo je bilo: "Moli in delaj in Bog ti bo pomagal". Tega se je vse življenje trdno držal, zato mu je uspelo mnogo ustvariti. Veliko je prenovil v Lomu, še več bi bil, če bi bil vsaj še nekaj let župnik pri nas, kajti v načrtu je imel temeljito prenavo naše cerkve in župnišča in najraje bi še na stara leta prišel k nam v Lom, za duhovnega skrbnika-župnika. Začel je z versko obnovo, stanovskimi govori, misijonom, da bi v ljudeh osvežil vero in pripravljenost pomagati za skupni dom, za cerkev sv. Katarine. Vsako leto je prineslo kaj novega. Če ne kaj večjega pa vsaj kak lep prt, plašč, umetnino. Njegova večja dela so: Krstni kamen, božji grob. Oltarna miza iz marmorja pri sv. Antonu je bila povod posvečenja cerkve l. 1962. Veliko skrb so mu bile cerkve, zvonik, župnišče, prenoviti notranjost. Večja pa je bila nuja ustanovitev župnije v Bistrici, kamor se je ves posvetil in tja odšel kot prvi župnik l. 1972.

Veliko so mu križali poti, toda bil je neomajen in se ni oziral na političen pritisk. Lomljane je imel rad in tako lepa se mu je zdel naša cerkev. Zato je v njej želel le izbrana dela. V poslednjo željo je napisal, da bi bil rad v Lomu pokopan. Tega pa niso upoštevali. Bil je zares dober pastir, kot piše na lepi spominski plošči na pročelju Lomske cerkve. Ni mu bilo žal nobene poti, ne truda za rešitev duše. Bog ve za vse. Zato mu bodi obilen plačnik, kajti koliko dobrega je storil na svetu ta veliki mož, je pokazal pogreb, kakršnega Tržič še ni doživel in ga zlepa ne bo.

NADALJEVANJE PRIHODNIJ!

PRIJATELJSTVO PREK MEJE

V Borovljah na Koroškem sta župana dr. Helmut Krainer in dipl.ing. Peter Smuk podpisala akt o medsebojnem prijateljstvu med sosednjima občinama.

NOVOMAŠNIŠKO SLAVJE V TRŽIČU

V Tržiču smo imeli 9. julija novomašniško slavje. Tokrat je bil novomašnik domačin p. Darko Žnidaršič. Na sliki ob novomašniku domačina p. Edmund Böhm in dr. Borut Košir.

JUBILEJ

Beata in Franc Frantar iz Tržiča sta praznovala 60-letnico poroke. V spominih imata še vedno najraje doživetja ob glasbi in na odru. Posebno rada se spominjata nastopov pri operetah - Ptičar, Cigan baron in Potepuh.

NEKAJ MISLI O RAZUMEVANJU ČLOVEKA

V sedajih čudnih in težavnih razmerah, ko nas na vseh področjih življenja pretresajo številni dogodki in ravnanje ljudi v njih, ki si jih ne moremo prav razložiti, je vprašanje zmožnosti razumevanja precejšnjega pomena. Sposobnost razumeti drugega, zagledati in videti kaj pravzaprav čuti, misli, zakaj ravna, kakor ravna, zakaj živi, kakor živi, zakaj je postal to in tak kakršnega vidimo pred nami. Ta modrost ni vedno dana niti največjim mislecem, filozofom in psihologom, ki skušajo prodreti v globine človekove duše in analizirati njegova dejanja.

Oči javnosti so zdaj uprte v naše voditelje, politike, gospodarstvenike, pravnike pa tudi v številne druge posameznike, ki nam s svojimi stališči in izjavami krojijo vsakdanji življenski utrip. Kakšen delež imajo pri tem mediji in tisk v njihovih rokah sploh ni potrebno poudarjati. Koliko čudovitih idej, dobrih namenov, sklepov, dogovorov in obljub je sprejetih - vse za uresničitev nekih pogojev in razmer, ki bi omogočile ljudem vseh družbenih plasti boljše delo, pravičnejše plačilo, ustrezno socialno varnost in zaščito

... Vendar, kako moremo sprejeti in doumeti, da se za neštetiimi lepimi zunanji prikazi, donečimi izjavami in v srce segajočo ljubeznivostjo polno človečnosti, skriva nesposobnost, nezrelost, nezainteresiranost, moralna pokvarjenost in celo sovraštvo s kriminalom. Ob tem se skuša z zahrbtnimi in podlimi nameni sočloveka ali širšo javnost zavesti še z intrigami vseh vrst in ribarjenja v kalnem, ter iz tega kovati sebi boljši položaj, se zaščititi in v svojem ravnanju ostati čist kot solza. Kaj ni to odraz današnje politike v vseh njenih odtentkih?

Kako je npr. moč doumeti, da nek človek priseže pred parlamentom, da bo spoštoval in uresničeval določila ustave in zakonov, deloval za dobro vseh ljudi, ter ravnal v skladu s svojo vestjo, pa ga prav nič ne moti, če so njegova dejanja v nasprotju z dano besedo. S takim individuumom je nekaj narobe, še posebej, če iščemo odgovor v njegovih očeh, ki so odsev duše. Morda pa duše ni, ker tudi v prisegi ni Boga! Možno pa je najti odgovor v pridobljenih življenskih izkušnjah, ki so vir in ozadje njegovega sedanjega ravnanja, ter v osebni zgodovini, ki ga je oblikovala, posebej pa še v političnih in drugih namenih takega človeka. V tem primeru pomeni razumevanje prodreti v tako držo, skušati ugotoviti neloyalnost človeškega vedenja in dejanske nagibe za tako zmaličenost.

Morda bi za razumevanje nedostopnosti drugega primerjali z besedami Ivana Cankarja: "Vse okoli tebe je tisoče življenj in jim nikoli ne odgrneš brezdanjih skrivnosti. Le otrok jih lahko sluti, odtod njegova plašljivost. Vsaki zvok, ki ga slišiš, je zvok od onstran. Beseda prijateljeva je mrtev napis na hiši, ki ji nikoli ne boš prestopil praga. Jaz in ti, poljubujta se, ali se davita - dvoje svetov, drug ob drugem, ne bosta si razodela kdo sta. Butaj ob soseda, kdor koli je, nepremičen kamen, ali bežna misel, drevo, žival ali človek, zdrobiš se ali ga zdrobiš, spoznal ga ne boš ... In buljiš trepetaje, z zobmi šklepetaje v oko, ki strmi vate prazno in topo in iz katerega pričakuješ razodetja ... Rumeno, neumno oko kakadujevo ... Kaj je ta neumni, gluhi mir? Ali je spomin na večnost, ki je mi siromaki, tavajoči v tesnobi in trenutku, ne moremo razumeti? Ah, izpraskal bi si to okroglo, rumeno, topo stremeče oko, pogledal bi zad! ... Kaj niso bile njemu moje rjave oči prav tisto kakor meni njegove okrogle, rumene, stekleno mrzle oči? Kaj mu niso bile zapah pred tujim življenjem, ključ in prag do nezaslišane skrivnosti, ki je morda ključ in prag do vseh drugih, v neskončnosti spečih?"

KAKADUJ

TRŽIŠKI RAZGLEDI

ALI BI ŽELELI PREDSTAVITI NA TEM
MESTU VAŠO DEJAVNOST?

POKLIČITE NAS IN DOGOVORILI SE BOMO.

TRŽIŠKI RAZGLEDI

Zaradi omejenosti prostora v prvi številki našega glasila se ograjujemo le na prikaz dveh kulturnih prireditev, ki sta se vidno zaznamovale v letošnji tržiški kulturni kroniki.

17. aprila 1994 je priredilo tržiško Združenje prijateljev umetnosti "LUMEN" koncert, ki je bil predvidoma letošnji osrednji kulturni dogodek v Trziču. Zahteval je veliko vsakovrstnih naporov in vsklajevanja. Pri tem so sodelovali poklicni in amaterski glasbeniki. V celoto kulturne prireditve je vse to združil priznani dirigent Mariborske opere - Maksimilijan Feguš. V Trziču so pri delni koncertni izvedbi Haendlovega oratorija MESIJA, ki vsebuje recitative, arije, simfonije in zборе, sodelovali: instrumentalisti- profesionalci iz Ljubljane, razvijajoči sopranistki-solistki - Barbara Tišler in Helena Mavrič, basist Ivica Trubič, tenorist Marjan Trček in tržiški Cerkvni pevski zbor - Ignacij Hladnik, ki ga vodi Vito Primožič. Priredbo MESIJA so dosedaj z uspehom ponovili še na Bledu in v Naklem.

Drug viden koncert pa je pripravila 7. junija 1994 v Trziču g. Marija Ahačič-Pollak z dekliskim pevskim zborom PLAMEN iz Toronta v Kanadi. Marija Ahačič-Pollak je bila v rodnem Trziču in tudi po Sloveniji zelo priljubljena, sedaj pa je razveselila publiko še z dekliskim zborom, ki žanje uspehe in priznanja pri gostovanju po Sloveniji. Član našega uredništva je gošpo Marijo Ahačič-Pollak pred odhodom v Kanado obiskal, ji izrekel priznanje, zaželel ohranitve vezi - tudi preko našega glasila z rojaki v Kanadi. V njeni bližini živi tudi starejšim Trzičanom znani Janko Čadež, ki je priznan ilustrator in s katerim bomo prav tako želeli vzpostaviti sodelovanje.

Ko smo že pri pevcih naj nakažemo katere pevske skupine in zbori delujejo sedaj še aktivno v tržiški občini:

- Komorni zbor tovarne PEKO
- Cerkveni mešani pevski zbor Ignacij Hladnik - Trzič
- Cerkveni mešani pevski zbor Marijinega oznanenja - Trzič
- Cerkveni mešani pevski zbor Lom oz. Mešani pevski zbor KUD Lom
- Moški pevski zbor KUD Lom
- Moški pevski zbor društva upokojencev Trzič
- Cerkveni mešani pevski zbor Križe
- Cerkveni mešani pevski zbor Kovor
- Kvintet bratov Zupan
- Kvintet PUERI CANTORUM
- Dekliška skupina ROSA

Navedeni pevski zbori in skupine se običajno redno predstavljajo na reviji ob počastitvi slovenskega kulturnega praznika oz. na dekanijskem nastopu cerkvenih pevskih zborov.

T R Ž I Š K I
RAZGLEDI

TRŽIŠKE RAZGLEDE IZDAJA OO SKD TRŽIČ. UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK: EVGENIJ VALJAVEC. NASLOV UREDNIŠTVA: UREDNIŠTVO TRŽIŠKIH RAZGLEDov, TRG SVOBODE 18, 64290 TRŽIČ. TELEFON UREDNIŠTVA: 064/53 051, INT. 34. CENA ŠTEVILKE 30,00 SIT. RAČUNALNIŠKI PRELOM: ASTRUM D.O.O., TRŽIČ • TISK: TISKARSTVO UZAR, TRŽIČ. NAKLADA 2.000 IZVODOV.